

**МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІКИ,
ДОВКІЛЛЯ ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
Мінекономіки**

вул. М. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008, тел. (044) 200-47-53, факс (044) 253-63-71,
e-mail: meconomy@me.gov.ua, сайт: www.me.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37508596

25.05.2026

(дата офіційного опублікування
в Єдиному реєстрі з оцінки
впливу на довкілля
(автоматично генерується програмними
засобами ведення Єдиного реєстру
з оцінки впливу на довкілля)

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ
ТОВАРИСТВО «АРСЕЛОРМІТТАЛ
КРИВИЙ РІГ»**

**ідентифікаційний код
юридичної особи 24432974**

вул. Криворіжсталі (Орджонікідзе), буд. 1
м. Кривий Ріг, Дніпропетровська обл.,
50095

(заявник та його адреса)

25.05.2026

(дата видачі)

61/6101-9217/1

(номер висновку)

9217

(реєстраційний номер справи про оцінку
впливу на довкілля планованої діяльності)

61/6101-9217/2 вг 25.05.2026

(номер і дата звіту про громадське
обговорення)

ВИСНОВОК

з оцінки впливу на довкілля

планованої діяльності «Рекультивация порушених земельних ділянок після
завершення експлуатації хвостосховища «Центральне» на землях
Гречаноподівської сільської ради та м. Кривий Ріг Дніпропетровської області»

**За результатами оцінки впливу на довкілля планованої діяльності,
здійсненої відповідно до статей 3, 6 – 7, 9 і 14* Закону України «Про оцінку
впливу на довкілля», а саме: планованої діяльності з рекультивации порушених
земельних ділянок після завершення експлуатації хвостосховища «Центральне»
на землях Гречаноподівської сільської ради та м. Кривий Ріг Дніпропетровської
області, встановлено що:**

процедура оцінки впливу на довкілля (далі – ОВД) розпочата 23.08.2024
шляхом оприлюднення повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає
оцінці впливу на довкілля (реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі

з оцінки впливу на довкілля (далі – Реєстр) – 9217), а 09.04.2026 до Реєстру внесено звіт з оцінки впливу на довкілля (далі – Звіт з ОВД) та розміщено оголошення про початок громадського обговорення Звіту з ОВД;

повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля, було оприлюднено в 9 публічних місцях на території, де планується провадити плановану діяльність (підтвердженням чого є фотофіксація) та в усіх населених пунктах, які можуть зазнати впливу планованої діяльності шляхом опублікування в друкованих медіа «Наше місто Дніпро» від 22.08.2024 № 34 та «Вісті Придніпров'я» від 22.08.2024 № 33;

з дня офіційного оприлюднення зазначеного повідомлення про плановану діяльність до міністерства надійшли зауваження і пропозиції від громадськості щодо планованої діяльності, а саме від Громадської організації «Садівниче товариство «Комета». Водночас, засобами Реєстру були подані зауваження та пропозиції до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до Звіту з ОВД від Коаліції громадських організацій «Досить труїти Кривий Ріг», Громадської організації «ЕкоТЕКА» та Громадської організації «Міжрегіональне бюро екологічного захисту»;

оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля було оприлюднено в 11 публічних місцях на території, де планується провадити плановану діяльність (підтвердженням чого є фотофіксація) та в усіх населених пунктах, які можуть зазнати впливу планованої діяльності шляхом опублікування в друкованих медіа «Наше місто Дніпро» від 09.04.2026 № 15 та «Зоря» від 08.04.2026 № 14;

громадські слухання з обговорення Звіту з ОВД планованої діяльності відбулись в режимі відеоконференції 30.04.2026 о 10:00 годині;

врахування пропозицій та зауважень, що надходили з дня офіційного оприлюднення повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля, до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до Звіту з ОВД, а також протягом громадського обговорення планованої діяльності після подання Звіту з ОВД, відображено в звіті про громадське обговорення, що є невід'ємною частиною даного висновку;

інформація про результати розгляду зауважень та пропозицій, наданих заінтересованими органами в рамках консультацій відображена в звіті про громадське обговорення, що є невід'ємною частиною даного висновку.

Основні характеристики та місце провадження планованої діяльності

Територія порушених земель, на яких розташоване хвостосховище «Центральне» ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ» (далі – ПАТ «АМКР»), розташована частково на території Гречаноподівської сільської об'єднаної територіальної громади Криворізького району Дніпропетровської області і території Інгулецького та Металургійного районів м. Кривого Рогу в межах існуючої промислової зони ПАТ «АМКР».

Хвостосховище «Центральне» входить до структури шламового господарства Гірничого Департаменту ПАТ «АМКР».

Відповідно до даних Звіту з ОВД, територія хвостосховища «Центральне» межує:

- на заході – аварійна ємність №2;
- на півночі – з відвалами шлаку сталеплавильного металургійного виробництва ПАТ «АМКР»;
- на півдні – з огорожуючою дамбою хвостосховища «Миролюбівка» ПАТ «АМКР»;
- на сході – частково з огорожуючою дамбою хвостосховища «Миролюбівка», частково з регулюючими ємностями № 1 і № 2 ПАТ «АМКР» та вільною від забудови територією.

У Звіті з ОВД зазначено, що робочий проект землеустрою передбачає рекультивацию порушених земель хвостосховища «Центральне» на ділянках площею 74,464 га, в т.ч.:

- 22,2072 га, на земельній ділянці з кадастровим номером 1225885700:07:001:0051 Криворізького району Гречанопадівської сільської об'єднаної територіальної громади;
- 33,3176 га, на земельній ділянці з кадастровим номером 1211000000:05:279:0001 м. Кривий Ріг, Інгулецького району;
- 18,9392 га, на земельній ділянці з кадастровим номером 1211000000:02:500:0001 м. Кривий Ріг, Металургійного району.

Відповідно до даних Звіту з ОВД, категорія земель: землі промисловості, транспорту, електронних комунікацій, енергетики, оборони та іншого призначення. Цільове призначення: для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємствами, що пов'язані з користуванням надрами (код 11.01).

У Звіті з ОВД вказано, що санітарно-захисна зона основного промайданчика ПАТ «АМКР», в т.ч. і для хвостосховища «Центральне» встановлена Висновком державної санітарно-епідеміологічної експертизи від 30.06.2016р. № 05.03.02-07/21577.

Відповідно до інформації наведеної у Звіті з ОВД, наразі складування хвостів ПАТ «АМКР» здійснюється в хвостосховища «IV карта» та «Миролюбівка» відповідно до затверджених проектних відміток. Також здійснюється будівництво хвостосховища «III карта».

Будівництво хвостосховища «Центральне» було розпочато та здійснювалось на підставі проектів розроблених ДІ «УкрНДІводоканалпроект»:

- «Будівництво хвостосховища «Центральне» до позначки 125,0 м», розробленого УкрНДПВІ «УКРНДІВОДОКАНАЛПРОЕКТ», м. Київ, 2012 р.;
- «ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг». «Будівництво хвостосховища «Центральне» до позначки 125.0 м.» Проект. Корегування, «УКРНДІВОДОКАНАЛПРОЕКТ», м. Київ, 2024 р.

Будівництво хвостосховища «Центральне» передбачалося у дві черги:

– I-а черга – будівництво хвостосховища «Центральне» (в балці Кроква) від +90 до відмітки +110,0 м шляхом будівництва огорожуючих дамб хвостосховища;

– II-а черга – будівництво хвостосховища до відмітки +115,0 м шляхом будівництва огорожуючих дамб хвостосховища.

У Звіті з ОВД зазначено, що зважаючи на прийняті на підприємстві рішення щодо будівництва нового хвостосховища «III карта», подальше будівництво хвостосховища «Центральне» до відм. +115м стало недоцільним. ПАТ «АМКР» прийняте рішення завершити будівництво хвостосховища «Центральне» на відм.+110,0 м та провести роботи по рекультивації порушених земель.

В структурі хвостосховища «Центральне» виділено три ділянки: безпосередньо чаша, дамби обвалування і прилягаюча до нижнього б'єфу територія зайнята хвостосховищем «Миролобівка» та спорудами, що забезпечують функціонування хвостосховищ.

Станом на момент завершення замиву хвостосховища «Центральне» загальний обсяг хвостів у хвостосховищі склав – 9,827 млн.м³.

У Звіті з ОВД зазначено, що за своїм фізико-хімічним складом шлами хвостів, при їх утворенні на рудозбагачувальних фабриках ГД ПАТ «АМКР» мають такі характеристики: масові частки (середнє значення), %: твердої частки, – 5,8, в т.ч.: залізо загальне – 13,6; діоксид заліза – 11,9; триоксид заліза – 6,38; оксид кальцію – 2,24; оксид магнію – 3,26; алюмінію оксид – 1,5; вуглецю – 2,01; впп – 9,15, основним компонентом хвостів збагачення є кремнію діоксид з вмістом до 61,9%, густина шламу – 1,040 г/см³.

Відповідно до даних Звіту з ОВД, за результатами санітарно-хімічних та токсиколого-гігієнічних досліджень хвосту збагачення руд залізних відносяться до малонебезпечних відходів, в яких маса токсичних елементів (важких металів) менше 0,1 %, тобто у концентраціях, які не перевищують ГДК для ґрунту, дане підтверджується висновком НВТК «Центр» Дніпровського державного медичного університету від 28.09.2022р. №01-26/1945/8/6, копія якого наведена у додатку 16 до Звіту з ОВД.

У Звіті з ОВД зазначено, що згідно з Національним переліком відходів, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 20.10.2023 № 1102, хвосту збагачення відносяться до виду відходу за кодом 01 03 06 – хвосту інші, ніж зазначені за кодами 01 03 04 і 01 03 05.

Рекультивація порушених земель передбачає комплекс робіт спрямованих на відновлення продуктивності порушених земель, а також поліпшення стану навколишнього природного середовища.

Технічний етап рекультивації передбачає підготовку земель для їх подальшого використання і включає: планувальні роботи з вирівнювання поверхні порушених земель; покриття поверхні рекультивації скельної розкритної породи і родючим шаром ґрунту або придатним для створення рекультивованого шару ґрунту.

Технічна рекультивація буде відбуватися з урахуванням фактичних відміток наміву чаші хвостосховища «Центральне», а також фактичних відміток берм, укосів, автодоріг та споруд хвостосховища.

Згідно з інформацією наведеною у Звіті з ОВД, загальна площа території порушених земель 744640 м², в т.ч. площа технічної рекультивациі хвостосховища «Центральне» – 637298 м², площа існуючих щебеневих доріг хвостосховища з ґрунтовим валом, площі проїздів для обслуговування території (дороги, які залишаються) – 107342 м².

Поверхню хвостосховища покривають шаром скельної розкривної породи, який виконує функцію буферного горизонту між консервованою масою хвостів і наступними шарами рекультивациі.

Потужність буферного шару із скельних розкривних порід передбачається крупністю не більше 300 мм в чаші – 0,3 м, в районі водоскидної споруди – 1,0 м.

Рекультивациа порушених територій здійснюється по ділянках в наступній послідовності:

- засипка скельною породою ділянки №1 (1-2 умовний рік рекультивациі (далі – у.р.р.));

- демонтажні роботи після технологічного замиву чаші хвостосховища.

Демонтажні роботи, здійснюватиметься після технологічного замиву району водоскидної споруди з подальшим виконанням робіт, а саме:

- демонтаж магістральних та розподільних пульпопроводів;
- технологічний замив району водоскидної споруди;
- тампонаж водоскидної споруди;
- тампонаж водовідвідних трубопроводів від водоскидної споруди;
- демонтаж магістральних водоводів від водоскидної споруди;
- демонтаж освітлення та ЛЕП (окрім тих, що заживлюють ДНС).

У Звіті з ОВД зазначено, що роботи з демонтажу і розбирання конструкцій починаються з першого року технічної рекультивациі і закінчуються по виконанню робіт засипки поверхні ділянок скельною розкривною породою, тобто – перед початком робіт по нанесення ґрунту на території ділянок.

Починаючи з 3 у.р.р. рекультивациі послідовно виконуються наступні роботи:

- поверх шару із скельної розкривної породи на горизонтальні ділянки наноситься потенційно родючий шар – 3 умовний рік рекультивациі (3 у.р.р.);

- нанесення шару потенційно родючого ґрунту та планування відкосів (4 у.р.р.);

- нанесення шару потенційно родючого ґрунту та планування – дамб (4 у.р.р.).

У Звіті з ОВД зазначено, що на горизонтальних ділянках наноситься потенційно родючий шар ґрунту потужністю 0,1 м ± 0,025 м (додатково передбачено 100% запасу потенційно родючого ґрунту) і 0,3 м – на відкоси (додатково передбачено 30% запасу потенційно родючого ґрунту). Здійснюється раціональне формування поверхні, виположування, засипка виїмок, викладання відкосів з подальшим відсипанням на поверхню доступного для життєдіяльності рослин потенційно родючого ґрунту.

Після нанесення потенційно родючого шару ґрунту на горизонтальних ділянках виконується планування поверхні з нахилом від центру до периферії

для протидії застоювання дощової та талої води (для уникнення занижених місць та їх затоплення). На укосах спеціальних планувальних робіт не проводиться. Чистове планування земель проводиться машинами з низьким питомим тиском на ґрунт.

Для організації робіт по технічній рекультивації передбачається використовувати існуючі проїзди до хвостосховища з території проммайданчика ПАТ «АМКР» та існуючі дороги по дамбах хвостосховища.

Для пілопригнічення буде використовуватися вода з оборотного циклу ГД в кількості: на транспортних шляхах загалом, за 4 роки технічної рекультивації – 340,059 тис.м³, 85,014 м³/рік; на ділянках роботи екскаватора загалом – 95,040 тис.м³, 23760 м³/рік; на ділянках роботи бульдозера – 57,024 тис.м³; 14256 м³/рік.

Техніко-економічні показники технічної рекультивації, обсяги земельних робіт наведені у таблиці 1.1 Звіту з ОВД. Режим робіт з виконання технічної рекультивації, планується як цілорічний з п'ятиденним робочим тижнем в 1 зміну по 8 годин. Тривалість технічної рекультивації складає 48 місяців або 4 роки.

Генеральний план території рекультивації з основними техніко-економічними показниками наведено на рис. 1.11 Звіту з ОВД.

План конструкції покриття території ділянок хвостосховища «Центральне» наведено на рис. 1.12 Звіту з ОВД.

Біологічний етап рекультивації включає заходи з відновлення продуктивності земель, які здійснюються після технічної рекультивації. Біологічна рекультивація чаші хвостосховища «Центральне», дамб та відкосів дамб передбачається з урахуванням відміток проведення технічної рекультивації хвостосховища.

Етап біологічної рекультивації виконується по ділянках розділених за аналогією ділянок технічної рекультивації. Біологічна рекультивація кожної ділянки виконується після завершення та прийняття по акту-приймання ділянки технічної рекультивації.

У Звіті з ОВД зазначено, що підбір біоресурсів здійснювався з урахуванням рекомендацій науковців Криворізького ботанічного саду НАН України, наведених у Звіті з науково-дослідницької роботи за темою «Розробка рекомендацій виконання біологічної рекультивації хвостосховища та утримання зелених насаджень», 2023 р., копія якого наведена у додатку 19 до Звіту з ОВД.

Біологічний етап спрямований на закріплення поверхневого шару ґрунту кореневою системою суміші багаторічних трав, що також запобігає розвитку водної та вітрової ерозії

Прийнято травосуміш з видів трав (найпосухостійкі сорти): райграс пасовищний, костриця лучна, стоколос безостий (сорти степового типу), буркун жовтий, еспарцет піщаний, люцерна посівна. Висівають насіння трави рядним методом (на чаші хвостосховища та дамбах) або розкидним методом (на відкосах дамб), глибина залягання насіння 2-3 см.

Існуючі зелені насадження на території максимально зберігаються і включаються в загальну систему озеленення.

У Звіті з ОВД зазначено, що при біологічному етапі рекультивації робочим проектом передбачено посів суміші трав ручним або механізованим способом, з допомогою трактору з причепом сівалки або гідросівалкою, а на дамбах і укосах – стимулювання озеленення гідросівалкою, за допомогою гідропосіву суміші насіння багаторічних трав з водою з внесенням добрив.

Розрахунок орієнтовної кількості насіння трав'янистих рослин для біологічної рекультивації порушених земельних ділянках хвостосховища «Центральне», зведено в таблицю 1.3 Звіту з ОВД.

Техніко-економічні показники біологічної рекультивації наведені у таблиці 1.4 Звіту з ОВД.

Загальна кількість необхідної води при біологічній рекультивації складає 557,64 тис.м³, в т.ч.: на основний посів в чаші хвостосховища, ділянка 1 – 358,89 м³; ділянка 2 – 16,37 м³; на дамби – 81,36 м³; на відкоси – 101,02 м³. Загальна кількість добрива (азотно-фосфорне-калійне) – 53564 кг.

В разі неякісного засіювання та зростання травосуміші проектом передбачається повторне засіювання ділянок.

Тривалість біологічної рекультивації складає 3 роки, починаючи з 5 у.р.

Всі роботи по здійсненні біологічної рекультивації передбачається підрядною організацією, що забезпечена відповідним штатом робітників, необхідною кількістю спецтехніки.

У Звіті з ОВД зазначено, що в процесі проведення рекультивації забезпечується зменшення фільтраційних вод, що поступово видалятимуться з товщі хвостів, оскільки поверхневі зливові стоки будуть акумулюватися верхнім шаром фітопокриву, при цьому підстилаючий екран зі скельної розкривної породи усуває безпосередній контакт хвостів з поверхневим ґрунтовим шаром.

План-схема біологічної рекультивації ділянок хвостосховища «Центральне» наведена на рис. 1.13 Звіту з ОВД.

Потреба у машинах та механізмах наведена у таблиці 1.5 Звіту з ОВД.

У Звіті з ОВД зазначено, що не підлягає рекультивації територія на якій залишаються споруди, що забезпечуватимуть функціонування хвостосховищ: пульпонасосні станції, якими забезпечується транспортування хвостів до інших хвостосховищ, аварійні ємності, комунікаційний коридор інженерних мереж цеху шламового господарства ГД ПАТ «АМКР».

Даним Звітом з ОВД, а отже і процедурою оцінки впливу на довкілля оцінювалась виключно планована діяльність з рекультивації порушених земельних ділянок після завершення експлуатації хвостосховища «Центральне» на землях Гречаноподівської сільської ради та м. Кривий Ріг Дніпропетровської області. Продовження експлуатації хвостосховища «Центральне» не оцінювалось.

Опис і оцінка можливого впливу на довкілля планованої діяльності

Планована діяльність полягає у рекультивації порушених земельних ділянок після завершення експлуатації хвостосховища «Центральне» на землях Гречаноподівської сільської ради та м. Кривий Ріг Дніпропетровської області.

Впливу можуть зазнати ґрунти, геологічне, атмосферне, водне та соціальне середовище.

У Звіті з ОВД зазначено, що ДІ «УкрНДІВодоканалпроект» проведені розрахунки та модельовані аварійні ситуації, які можливі на хвостосховищі «Центральне», аналіз аварій показав, що витікання потоку зі ставка-освітлювача найчастіше починається з переливу через гребінь огорожувальної дамби. Цей перелив може бути викликаний або причинами технологічного характеру (переповнення ємкості та ін.), або руйнуванням огорожувальної дамби (через зсув або опливання зовнішнього укосу дамби, просідання гребеня, утворення наскрізних тріщин та ін.). Ймовірною причиною проривів дамб, згідно з вихідної постановки завдання, є сукупність кількох чинників, таких як: стихійне лихо (землетрус з силою вище розрахункового або злива з інтенсивністю, що значно перевищує розрахункову), диверсія, руйнування, яке виникло внаслідок військових дій, порив напірного пульпопроводу та ін.

Відповідно до даних Звіту з ОВД, способи ліквідації наслідків аварійної ситуації з метою зниження рівня забруднення ґрунтів полягають у своєчасному знятті нанесеного потоком шару ґрунту, спостереження в зоні ймовірного затоплення будуть виконуватися в системі моніторингу силами служб ПАТ «АМКР».

У Звіті з ОВД зазначено, що впроваджені технічні заходи за рішеннями ДІ «УкрНДІВодоканалпроект» дають можливість забезпечити стійкість дамб і укосів хвостосховища «Центральне» як протягом робіт при його рекультивації, так і по їх закінченні.

Санітарно-захисна зона для об'єкта визначається у відповідності до Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 № 173, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 24.07.1996 за № 379/1404 (далі – ДСП 173-96).

Згідно з інформацією наведеною у Звіті з ОВД, найближча житлова забудова розташована (від підосви хвостосховища) розташовується на відстані 1,5 км зі східної сторони, а саме – житлова приватна забудова Металургійного району міста Кривий Ріг по вул. Кооперативна.

Водночас, у Звіті з ОВД зазначено, що на відстані близько 180 м від хвостосховища «Центральне» на вільній від забудови земельній ділянці нормативної СЗЗ розташоване садівниче товариство «Комета».

Згідно з вимогами пункту 6 частини першої статті 2 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів листом від 13.05.2026 № 12-15/11949 надала зауваження та пропозиції до Звіту з ОВД, у зв'язку із чим у даному висновку з оцінки впливу на довкілля встановлюються відповідні екологічні умови.

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІКИ, ДОВКІЛЛЯ ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ, враховуючи дані, наведені в звіті з оцінки впливу на довкілля, а саме те, що:

– **планована діяльність.** Метою планованої діяльності є рекультивація порушених земельних ділянок після завершення експлуатації хвостосховища «Центральне» на землях Гречаноподівської сільської ради та м. Кривий Ріг Дніпропетровської області;

– **вплив на ґрунти та геологічне середовище під час провадження планованої діяльності.** Відповідно до даних Звіту з ОВД, під час виконання підготовчих робіт території під рекультивацію передбачається проведення перевірки всієї контрольно-виміральної апаратури, розташованої по території, для можливості подальшого спостереження за горизонтальними та вертикальними зміщеннями дамби обвалування, положенням депресії в тілі дамби обвалування.

При здійсненні технічної рекультивації передбачено використання скельної розкривної породи загальної кількості 126780 м³ та ґрунту потенційно родючого в кількості 148086,3 м³.

Під час виконання робіт по технічній рекультивації використовується скельна розкривна порода і потенційно родючий ґрунт. Розкривні пусті породи за якісним складом представлені природними компонентами – ґрунтами та материнськими породами: аргілітами та алевроліти – до 80% по масі; природними ґрунтами – глина, пісок – до 18,8% по масі; вміст токсичних домішок (важкі метали) менше 0,1% що не перевищують ГДК для ґрунту.

Відповідно до даних Звіту з ОВД, потенційно родючий ґрунт, що заскладований на території біля АБК ШГ РЗФ ПАТ «АМКР», та використовуватиметься для рекультивації діючих хвостосховищ, не містить важких металів, ГДК яких перевищують встановлені нормативи для ґрунту. За даними Висновків Дніпропетровської філії ДУ «Держґрунтохорона» від 12.03.2020 р. №123 та №124 щодо характеристик ґрунтового покриву земельних ділянок, його родючості, який знятий з території, відведеної під будівництво нового хвостосховища «III карта» та аналіз вмісту макроелементів і важких металів встановлено, що їх вміст не перевищує ГДК для ґрунтів. Висновок наведений у додатку 11 до Звіту з ОВД.

У Звіті з ОВД зазначено, що враховуючи дані досліджень якісного складу розкривних пустих порід та потенційно родючих ґрунтів, що представлені природними компонентами, з вмістом макрокомпонентів та важких металів, які не перевищують встановлені ГДК для ґрунтів, негативний вплив та забруднення прилеглих територій, ґрунтів та надр, не передбачається;

– **вплив на атмосферне повітря під час провадження планованої діяльності.** Відповідно до даних Звіту з ОВД, основними джерелами впливу на атмосферне повітря при проведенні робіт при рекультивації порушених земель будуть викиди:

- при вивантажуванні скельної розкривної породи і ґрунту;
- при завантаженні у самоскиди скельної породи і ґрунту.
- пилу під час транспортування матеріалів по території (з-під коліс та здуву з поверхні кузова);

- при роботі спецтехніки при плануванні поверхні ділянок;
- від двигунів внутрішнього згоряння спецтехніки;
- забруднюючих речовин при демонтажу обладнання.

У Звіті з ОВД зазначено, що всі джерела викидів забруднюючих речовин, які визначені документами по обґрунтуванню викидів ГД по хвостосховищу «Центральне», як сховище для зберігання хвостів збагачення, та джерела викидів по будівництву дамб – анулюються. Для визначення обсягів викидів забруднюючих речовин під час проведення робіт по рекультивації приймаються нові джерела викидів.

Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря здійснюватимуться від наступних джерел:

– № 1 – викиди забруднюючих речовин при процесах вивантаження скельної розкривної породи, потенційно родючого ґрунту, планувальні роботи по вирівнюванню ділянок бульдозером (одночасно працюють 2 бульдозери), викиди при транспортуванні та здув пилу з-під коліс автотранспорту;

– № 2 – викиди від двигунів автотранспорту, що забезпечують транспортування сировини та роботу аварійного дизель-генератора;

– № 3, № 4 – викиди при демонтажних роботах на хвостосховищі;

– № 5 – перевантажувальна площадка скельної породи, на якій здійснюється відвантаження екскаваторами скельної породи для рекультивації хвостосховища «Центральне»;

– № 6 – завантаження ґрунту в самоскиди зі складу зберігання ґрунту, призначеного для рекультивації порушених земель хвостосховищ.

Відповідно до даних Звіту з ОВД, здув пилу з ділянок хвостосховища – не передбачається, оскільки технологією технічної рекультивації забезпечуватиметься відсутність статичних умов для його пилоутворення.

Розрахунок викидів забруднюючих речовин під час проведення робіт по рекультивації порушених земель наведений у додатку 21 до Звіту з ОВД.

Карто-схема джерел викидів наведена у додатку 22 до Звіту з ОВД.

Характеристика джерел викидів забруднюючих речовин під час технічної рекультивації хвостосховища «Центральне» наведена у таблиці 1.9 Звіту з ОВД.

У Звіті з ОВД зазначено, що для здійснення аналізу та оцінки впливу планованої діяльності розрахунок приземних концентрацій виконаний на період найбільш навантажений роботою спецтехніки по технічній рекультивації, протягом якого здійснюються як робота спецавтотранспорту, так і демонтажні роботи.

Розрахунок доцільності проведення розсіювання забруднюючих речовин в атмосферному повітрі наведений у таблиці 5.1 Звіту з ОВД.

Розташування розрахункових точок по межі нормативної санітарно-захисної зони та житлової забудови в зоні впливу хвостосховища «Центральне» наведено на рис. 5.1 Звіту з ОВД.

Результати машинного розрахунку приземних концентрацій забруднюючих речовин без урахування фонових концентрацій та з фоновими на існуюче

положення наведені у додатку 32 до Звіту з ОВД, на перспективу – у додатку 33 до Звіту з ОВД.

Прогнозоване максимальне забруднення атмосферного повітря викидами забруднюючих речовин, по точкам на межі санітарно-захисної зони та житлової забудови наведено у таблиці 5.3 Звіту з ОВД.

У Звіті з ОВД зазначено, що за даними розрахунків приземних концентрацій забруднюючих речовин встановлено, що під час рекультивації вплив від джерел утворення викидів на хвостосховищі «Центральне» на стан атмосферного повітря не визначається як основний та суттєвий по всім інгредієнтам.

Згідно з даними Звіту з ОВД, по інгредієнтам: оксиди азоту, сірки діоксид, вуглецю оксид, вуглеводні насичені, залізо та його сполуки, марганець та його сполуки, без урахування фонові концентрації та з урахуванням фонові концентрації відсутні перевищення ГДК м.р. під час проведення робіт, а по закінченні рекультивації незначно зменшуються.

Відповідно до даних Звіту з ОВД, по речовинам у вигляді суспендованих твердих частинок встановлено перевищення ГДК м.р. в т. 28 (межа санітарно-захисної зони в західному напрямку) та т. 16, т. 17 – межа санітарно-захисної зони в східному напрямку без урахування фонові концентрації та по всім напрямкам – з урахуванням фонові концентрації. Основними вкладниками в забруднення повітря по речовинам у вигляді суспендованих твердих частинок на межі санітарно-захисної зони (т. 17, т. 16, т. 28), як під час реалізації планованої діяльності, так і по закінченні рекультивації є джерела за №№ 1130760, 1130761, які знаходяться на території металургійного виробництва МП-1; МП-2.

У Звіті з ОВД зазначено, що по завершенню робіт з рекультивації земельної ділянки хвостосховища «Центральне» викиди забруднюючих речовин не здійснюватимуться;

– вплив на водне середовище під час провадження планованої діяльності. Згідно зі Звітом з ОВД, у період проведення робіт з рекультивації передбачено використання води для технологічних потреб: забезпечення роботи техніки та зрошення ділянок пилоутворення й доріг з метою зменшення пилоутворення та впливу на забрудненість атмосферного повітря.

Відповідно до даних Звіту з ОВД, на всіх діючих гідротехнічних спорудах підприємства, в т.ч. і на хвостосховищі «Центральне», передбачена система перехоплення і повернення фільтраційних і поверхневих вод в систему оборотного водопостачання підприємства гірничого департаменту.

Скид фільтраційних і поверхневих стоків з території хвостосховища здійснюватиметься дренажною мережею водовідведення в б. Грушевата.

Водозабезпечення для пилоподавлення експлуатаційних доріг хвостосховища буде забезпечуватися за рахунок привозної води з оборотного циклу ГД «ПАТ «АМКР». Витрати води та технологічні потреби для зволоження та пилоприглушення доріг – безповоротні втрати. Технологічного скиду немає, у зв'язку з відсутністю умов для його утворення.

Господарсько-побутові стічні води накопичуватимуться в ємностях біотуалетів.

У Звіті з ОВД зазначено, що спостереження за станом підземних вод здійснюються відокремленим підрозділом «Криворізька геологічна експедиція» ДП «Українська геологічна компанія» за мережею встановлених свердловин в кількості 5 од.: №№ 2165; 2163; 27; 1025; 387 – найбільш наближених до хвостосховища «Центральне».

Відповідно до даних Звіту з ОВД, очікується, що при зупиненні експлуатації хвостосховища як накопичувача хвостів збагачення, відбудеться поліпшення стану підземних вод, зменшення впливу на рівень водоносних горизонтів та загрози підтоплення території.

У Звіті з ОВД зазначено, що за результатами прогнозного моделювання ДІ «УкрНДВодоканалпроект» у 2022 р. «Інженерні вишукування. Прогнозування гідродинамічних умов території методом математичного моделювання», встановлено, що в умовах планового замиву хвостосховища «Центральне» до відмітки 115,0 м відсутні значні зміни рівневого режиму підземних вод, а підняття рівнів води, що досягає величин 2,0-11,9 м для техногенного і четвертинного водоносних горизонтів відбувається в межах контурів хвостосховища «Центральне» та на ділянках його примикання до хвостосховища «Миролюбівка» і відвалів металургійного виробництва.

Згідно з інформацією наведеною у Звіті з ОВД, при виведенні з експлуатації хвостосховища «Центральне» після його замиву розрахункова стабілізація гідродинамічного режиму техногенного горизонту відбувається від 3 до 10 років, що визначає період експлуатаційного підтримання дренажного водовідведення на ділянці гідротехнічної споруди;

– вплив на рослинний і тваринний світ, території та об'єкти природно-заповідного фонду під час провадження планованої діяльності. Згідно зі Звітом з ОВД, планова діяльність здійснюється в існуючій промисловій зоні міста, де в результаті активної діяльності навколишніх об'єктів гірничодобувної промисловості, природні екосистеми практично не збережені.

У Звіті з ОВД зазначено, що в результаті техногенної діяльності підприємств Кривбасу природний рельєф зазнав суттєвих змін.

На даний час ґрунтово-рослинний шар зберігся тільки у підніжжі дамб, він представлений суглинком темно-сірим до чорного, потужністю 0,2-1,2 м. Нижні ділянки захисних дамб заростають поодинокими чагарниками і деревами, стійких до запилення та високої життєздатності, здатними витримувати умови техногенного субстрату.

Біотичні ресурси хвостосховища і регіону можна охарактеризувати як залишки степової флори та фауни, що представлені вкрай деградованими фрагментами, а існуюча біота – видами та угрупованнями, пристосованими до проживання в різко перетворених людиною місцях та здатними витримувати техногенний вплив.

Дослідження сучасного стану біорізноманіття територій, прилеглих до хвостосховища «Центральне» та хвостосховища «Миролюбівка» з метою визначення стану флори і фауни здійснено фахівцями Криворізького ботанічного саду у середині липня на початку вересні 2024 р.

Звіт по роботі «Дослідження впливу виробничої діяльності хвостосховища «Миролюбівка» та «Центральне» ПАТ «АМКР» на флору і фауну» наведено у Додатку 25 до Звіту з ОВД (далі – Дослідження).

У висновках Дослідження, крім іншого зазначено наступне:

– рослинний покрив території планованої діяльності представлений переважно рудеральними, культивованими, сухими трав'яними, галофітними трав'яними біотопами, листяними лісами, тимчасовими та прибрежними водоймами, які формуються внаслідок відновлюваних сукцесійних процесів на техногенно трансформованій території;

– ландшафти в межах території планованої діяльності зазнали техногенного порушення та представлені промисловими ландшафтами. На території відсутні осередки зі збереженою природною ландшафтною основою та рослинним покривом;

– в межах території дамби хвостосховища «Миролюбівка» виявлено 24 види тварин, хвостосховища «Центральне» – 27, серед яких чотири види, включені до Світового червоного списку МСОП: заєць сірий (*Lepus europaeus*), польова миша (*Apodemus agrarius*), їжак білочеревий (*Erinaceus roumanicus*) та лисиця звичайна (*Vulpes vulpes*);

– види тварин, що мають охоронний статус є широко поширеними, мають здатність до міграцій, пристосованість до постійного антропогенного впливу, високу екологічну пластичність (широкий діапазон модифікацій при зміні умов існування), що забезпечує збереження їх популяцій внаслідок швидкого освоєння нових територій. Враховуючи зазначене вище, зауважуємо, що не має потреби у впровадженні додаткових заходів задля збереження та відтворення видів тварин, що мають соціологічний статус;

– територія планованої діяльності є віддаленою від природних територій, що входять до складу Смарагдової мережі, вплив її розглядається як опосередкований.

У додатку 19 до Звіту з ОВД наведено Звіт за результатами виконання послуги за ДК 021:2015: 77731000-6 «Послуги з озеленення територій та утримання зелених насаджень», а саме виконання науково-дослідних робіт за тематикою «Розробка рекомендацій виконання біологічної рекультивації хвостосховища та утримання зелених насаджень», виконаний Криворізьким ботанічним садом Національної академії наук України.

У Звіті з ОВД зазначено, що існуюче становище рослинного і тваринного світу при впровадженні планованої діяльності забезпечуватиме сприятливі умови для існування та розвитку флори та фауни.

Відповідно до даних Звіту з ОВД, озеленення території за основним планованим варіантом забезпечує важливий позитивний фактор в покращенні території біорізноманіттям, відіграє позитивну роль у формуванні зменшення впливу на навколишнє природне середовище, оскільки має властивості поліпшувати санітарно-гігієнічну обстановку території.

Найближчі об'єкти природно-заповідного фонду розташовуються на відстані близько 4,4 км, до знаходиться геологічна пам'ятка природи місцевого

значення «Пісковикова скеля» та на відстані 4,34 км – геологічна пам'ятка природи місцевого значення «Виходи аркозових пісковиків».

Карта-схема розташування об'єктів природно-заповідного фонду в районі планової діяльності наведена на рис. 3.3 Звіту з ОВД.

Відповідно до даних Звіту з ОВД, на території провадження планованої діяльності розташовується ключова територія екологічної мережі «Криворізький техногенно-урбаністичний комплекс». Даний комплекс характеризується масштабними техногенними ландшафтами, що сформувалися на базі Криворізького залізорудного басейну;

– **вплив на клімат і мікроклімат під час провадження планованої діяльності.** У Звіті з ОВД зазначено, що внаслідок реалізації планованої діяльності поліпшиться стан мікроклімату навколо території планованої діяльності за рахунок озеленення території порушених земель, що сприятиме регулюванню теплового режиму, очищенню і зволоженню повітря;

– **вплив на соціальне та техногенне середовища під час провадження планованої діяльності.** Відповідно до Звіту з ОВД, оцінка ризику впливу планованої діяльності на здоров'я населення від забруднення атмосферного повітря проводилася за розрахунками ризику розвитку неканцерогенних факторів та канцерогенних факторів – за даними референтної дози забруднюючої речовини та її наявності у складі викидів від джерел викидів підприємства, згідно з додатком Б і В до ДБН А.2.2-1:2021 «Склад і зміст матеріалів оцінки впливів на навколишнє середовище (ОВНС)».

Дані для розрахунків ризику неканцерогенних факторів в найближчій до об'єктів житловій зоні взяті з результатів розрахунків розсіювання та наведені у таблиці 5.4 Звіту з ОВД, згідно з даними якої, вбачається, що коефіцієнт небезпеки становить менше 1, тобто ризик виникнення шкідливих ефектів розглядають як зневажливо малий.

У Звіті з ОВД зазначено, що ризик індивідуальних канцерогенних ефектів від речовин, яким властива канцерогенна дія, та канцерогенний ризик за комбінованої дії декількох канцерогенних речовин не розраховувався, у зв'язку з відсутністю на території провадження планованої діяльності забруднюючих речовин, яким властива канцерогенна дія. Оцінка рівня соціального ризику планованої діяльності не здійснюється, оскільки забруднюючі речовини канцерогенним ефектом дії відсутні.

Згідно з інформацією наведеною у Звіті з ОВД, об'єкт планованої діяльності знаходиться поза межами історичних ареалів, зон охорони пам'яток архітектури та зон охорони культурного шару, а також не належить до категорії земель історико-культурного призначення. Вплив на об'єкти культурної спадщини не передбачається;

– **вплив шуму та вібрації на довкілля під час провадження планованої діяльності.** Відповідно до Звіту з ОВД, фізичним фактором впливу при реалізації планованої діяльності є шум. Відповідно до даних Звіту з ОВД, максимально можливий вплив може бути при одночасній роботі двигунів основної

спецтехніки, рух та робота яких здійснюватиметься постійно на хвостосховищі, а саме: бульдозерів по плануванню території – 2 од. самоскидів на території – 4 од. Загальна кількість самоскидів 10 од.

У Звіті з ОВД зазначено, що за даними розрахунку шумового впливу на межі найближчої житлової забудови по вул. Кооперативній на відстані 1500 м зі східної сторони, очікуваний рівень шумового навантаження при одночасній роботі 2-х бульдозерів і 4-х самоскидів становитиме 30,64 дБ, що не перевищує встановлені нормативи гранично допустимого рівня шумового навантаження.

Протоколи інструментальних досліджень шуму на території найближчої забудови наведені у додатку 6 до Звіту з ОВД.

Відповідно до даних Звіту з ОВД, розрахунки підтверджуються результатами фактичних досліджень шуму, які періодично проводяться в найближчих населених пунктах – т.17. вул. Кооперативна та становлять від 39 до 44 дБА, що враховує всі джерела утворення шуму.

Вібраційне, пневматичне устаткування для виконання робіт по рекультивації порушених земель не використовується. Ущільнення поверхні при засипанні скельною породою та ґрунтом проектом передбачено природним шляхом, протягом року, з використанням води як допоміжного засобу для ґрунту. Вплив вібрації на довкілля не очікується;

– вплив радіаційного забруднення, електромагнітного та іонізуючого випромінювання на довкілля під час провадження планованої діяльності. Відповідно до даних Звіту з ОВД, при здійсненні робіт по рекультивації хвостосховища використання установок та обладнання, яке виділяє у навколишнє середовище електромагнітне випромінювання не передбачається, тому вплив на довкілля від електромагнітного випромінювання відсутній.

Використання приладів та пристроїв, які випромінюють радіаційні хвилі у навколишнє середовище не передбачається, тому вплив на довкілля від іонізуючого випромінювання відсутній.

У Звіті з ОВД зазначено, що планована діяльність не передбачає забруднення тепловим, ультразвуковим, електромагнітним і іонізуючим випромінюванням, оскільки обладнання, що застосовується для проведення робіт по рекультивації порушених земель, яке може сприяти такому впливу – відсутнє.

Відповідно до даних Звіту з ОВД, за даними протоколів досліджень питомої активності скельної розкривної породи визначено, що скельна розкривна порода, яка використовується при здійсненні рекультивації може використовуватися для всіх видів будівництва без обмежень. За даними протоколів досліджень питомої активності скельної розкривної породи з кар'єру №2-біс, яка використовується для хвостосховища в якості будівельного матеріалу, рівень радіаційної безпеки відповідає вимогам НРБУ-97/Д-2000;

– управління відходами під час провадження планованої діяльності. Рекультиваційні роботи включають демонтаж магістральних та розподільних пульпопроводів, іншого обладнання, який здійснюється поступово, по факту відсутності його подальшого використання для підтримання у зволоженому

стані поверхонь хвостосховища та припинення технологічного замиву поверхні. Дані роботи призводитимуть до утворення відходів.

У Звіті з ОВД зазначено, що підприємством здійснюється роздільний збір і тимчасове зберігання демонтованого обладнання на території з твердим покриттям, забезпечуючи своєчасне його вивезення з території по мірі накопичення.

Технічний стан демонтованих трубопроводів та іншого обладнання, оцінка їх зношення та можливість подальшого використання здійснюватиметься відповідними технічними службами підприємства, по факту виконання робіт з демонтажу.

У період виконання робіт збір, складування і вивезення відходів з території майданчиків рекультивації, які утворюються під час роботи робітників, експлуатації автотранспорту, здійснюється підрядною організацією. Утворення їх кількісного обсягу визначається за питомими показниками підрядної організації.

Узагальнені обсяги відходів, їх коди та види наведено у таблиці 1.8 Звіту з ОВД.

По закінченні робіт по рекультивації земельної ділянки відходи не утворюються,

а також з урахуванням усієї інформації, зауважень і пропозицій, що надійшли протягом строку громадського обговорення (звіт про громадське обговорення разом з таблицею повного, часткового врахування або обґрунтованого відхилення зауважень і пропозицій є невід'ємною частиною цього висновку), вважає допустимим/недопустимим провадження планованої діяльності з огляду на нижченаведене, а саме на те, що:

на підставі наведених у Звіті з ОВД оцінок впливів на компоненти довкілля (грунти та геологічне середовище, атмосферне повітря, водне середовище, рослинний і тваринний світ, природно-заповідний фонд, клімат і мікроклімат, соціальне та техногенне середовища) сукупний вплив планованої діяльності є допустимим;

за результатами аналізу звіту з оцінки впливу на довкілля встановлено, що основний вплив планованої діяльності очікується на ґрунти, геологічне, атмосферне, водне та соціальне середовище. При виконанні екологічних умов, встановлених для планованої діяльності, зазначені впливи на компоненти довкілля можуть характеризуватись як екологічно допустимі.

Екологічні умови провадження планованої діяльності:

1. Для планованої діяльності встановлюються такі умови використання території та природних ресурсів під час виконання підготовчих і будівельних робіт та провадження планованої діяльності, а саме:

- реалізацію планованої діяльності здійснювати без додаткового відведення земель на вже зайнятих об'єктом планованої діяльності території;
- не здійснювати зняття та перенесення рослинного шару ґрунту та

видалення зелених насаджень;

– плановану діяльність здійснювати у відповідності до Земельного кодексу України, Законів України «Про охорону земель», «Про землеустрій» та згідно з Правилами розроблення робочих проектів землеустрою, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 02.02.2022 № 86;

– користування земельними ділянками здійснювати лише при наявності документів землекористування;

– реалізовувати заходи визначені у Звіті з ОВД для зменшення впливу на ґрунти та геологічне середовище;

– не допускати потрапляння в ґрунт відходів, нафтопродуктів, паливо-мастильних матеріалів та інших забруднюючих речовин, а у разі надзвичайних ситуацій – забезпечити локалізацію, ліквідацію та відновлення до природного стану ґрунтів;

– здійснити рекультивацію порушених земель відповідно до вимог законодавства України;

– забезпечити проведення систематичного маркшейдерського та гірничо-технічного контролю за хвостосховищем «Центральне»;

– виконувати заходи щодо запобігання або зменшення розвитку небезпечних геологічних процесів і явищ;

– забезпечити дотримання вимог щодо пожежобезпечності об'єкта планованої діяльності відповідно до вимог законодавства України;

– плановану діяльність, зокрема викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, здійснювати відповідно до Закону України «Про охорону атмосферного повітря»;

– вживати заходи з метою мінімізації викиду забруднюючих речовин до атмосферного повітря при провадженні діяльності;

– викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря зі стаціонарних джерел підприємства здійснювати з урахуванням та на підставі наявності дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, та не повинні призводити до перевищення гігієнічних нормативів на межі нормативної санітарно-захисної зони;

– викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря із стаціонарних джерел підприємства, які не підлягають регулюванню та за якими не здійснюється державний облік, не повинні призводити до перевищення гігієнічних нормативів на межі нормативної санітарно-захисної зони;

– забезпечити дотримання очікуваних показників викиду забруднюючих речовин в атмосферне повітря, наведених у таблиці 1.9 Звіту з ОВД;

– не перевищувати встановлені гранично допустимі концентрації по основним забруднюючим речовинам на межі санітарно-захисної зони від об'єкту планованої діяльності та межі найближчої житлової забудови або прирівняної до них об'єктів;

– забезпечити здійснення організаційно-господарських, технічних та інших заходів щодо забезпечення виконання вимог, передбачених стандартами та нормативами екологічної безпеки в галузі охорони атмосферного повітря;

– з метою уникнення забруднення ґрунтів та пиління, передбачити утримання під'їзних зовнішніх та внутрішніх автодоріг в належному стані;

– при виконанні виймально-навантажувальних і транспортувальних робіт передбачити та забезпечити виконання заходів із пилоподавлення автодоріг і під'їздів до місць навантаження і розвантаження автотранспорту та території провадження планованої діяльності;

– до початку провадження планованої діяльності розробити детальний план заходів з пилоподавлення на період реалізації планованої діяльності з визначенням графіків, маршрутів поливу автодоріг, розвантажувальних майданчиків тощо, при реалізації планованої діяльності забезпечити його виконання;

– пилоподавлення здійснювати за сухого стану покриття та відсутності опадів, з урахуванням погодних умов і вимог безпеки, у тому числі в осінньо-зимовий період — у дні з температурою вище 0°C, при цьому періодичність та інтенсивність заходів повинні бути не меншими, ніж визначено у Звіті з ОВД;

– здійснювати заходи з пилоподавлення автошляхів, вулиць житлових масивів у зоні впливу планованої діяльності, що межують із санітарно-захисною зоною підприємства;

– забезпечити використання бішофіту чи інших зв'язуючих речовин не рідше, ніж 1 раз на декаду у суху погоду для закріплення поверхонь, що пилять;

– реалізацію планованої діяльності здійснювати з дотриманням вимог РД 52.04.52-85 Регулювання викидів при несприятливих метеорологічних умовах. Методичні вказівки;

– плановану діяльність здійснювати відповідно до вимог Водного кодексу України та Закону України «Про водовідведення та очищення стічних вод»;

– забезпечити дотримання Правил охорони підземних вод, затверджених наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 11.05.2023 № 325 зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 29.06.2023 за № 1093/40149;

– здійснювати плановану діяльність відповідно до обмежень, встановлених для водоохоронних зон та прибережно-захисних смуг поверхневих водних об'єктів;

– з метою уникнення заболочування, створення замкнутих западин на території планованої діяльності не допускається;

– реалізацію планованої діяльності здійснювати з урахуванням Плану заходів щодо поетапного зменшення обсягів скидання надлишків зворотних вод у р. Інгулець, поліпшення якості води у басейні зазначеної річки, Карачунівському водосховищі, водозаборі Інгулецької зрошувальної системи до 2025 року, затвердженого наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Міністерства екології та природних ресурсів України від 08.11.2017 № 1622/405;

– забезпечити організацію збору, очищення та відведення ґрунтових, дощових та талих вод у місцях, де це технічно можливо та доцільно з урахуванням умов здійснення діяльності;

- забезпечити підтримку в експлуатаційному стані нагірних каналів гідрозахисту та водовідвідних каналів для відводу поверхневого стоку, здійснювати їх належне обслуговування;
- забороняється скид господарсько-побутових, дощових та талих, дренажних вод використовуючи рельєф місцевості (балки, пониззя, кар'єри тощо);
- забезпечити підтримку у робочому стані та розвиток мережі спостережних свердловин для моніторингу якісного і кількісного складу підземних вод;
- забезпечити здійснення систематичних спостережень у мережі контрольних пунктів для спостереження за якісним та кількісним складом підземних вод у термін не менше 25 років, а також за якісним складом та кількістю поверхневих вод;
- забезпечити виконання заходів з охорони та раціонального використання водних ресурсів;
- забезпечити використання зворотних вод з обвідного каналу в гірничому департаменті;
- здійснювати виконання згідно з інструкціями по експлуатації планових оглядів систем водопостачання та водовідведення;
- здійснювати контроль справності трубопроводів та іншого обладнання, пов'язаного з транспортуванням оборотної води;
- здійснювати систематичні візуальні натурні спостереження за станом гідротехнічних споруд на території провадження планованої діяльності;
- здійснювати регулярне обстеження та своєчасне технічне обслуговування дренажних і водоскидних пристроїв;
- забезпечувати оперативне укріплення проблемних ділянок у разі виявлення ознак просідання, зсувів, деформацій або інших дефектів;
- здійснювати плановану діяльність відповідно до законів України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про природно-заповідний фонд України», «Про тваринний світ», «Про рослинний світ», «Про Червону книгу України»;
- у разі виявлення видів флори та фауни, включених до Резолюції 6 (1998) Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (далі – Бернська конвенція) та типів природних оселищ, включених до Резолюції 4 (1996) Бернської конвенції угруповань Зеленої книги України, забезпечити їхнє збереження шляхом розроблення комплексу спеціальних заходів;
- реалізацію планованої діяльності здійснювати з дотриманням вимог Закону України «Про екологічну мережу України»;
- здійснювати плановану діяльність з урахуванням ключової території екологічної мережі «Криворізький техногенно-урбаністичний комплекс»;
- здійснювати виконання заходів боротьби з карантинними рослинами на території провадження планованої діяльності;
- забезпечити зрошення території здійснення біологічної рекультивації для

забезпечення виживаності рослин;

- здійснювати контроль виживаності, у разі необхідності здійснювати компенсаційні висадження на заміну втраченій рослинності;

- забезпечити максимальну фіторемедіаційну здатність насаджень при повному контролі над біологічним засміченням прилеглих територій;

- реалізацію планованої діяльності здійснювати з урахуванням рекомендацій наданих Звітом за результатами виконання послуги за ДК 021:2015: 77731000-6 «Послуги з озеленення територій та утримання зелених насаджень», а саме виконання науково-дослідних робіт за тематикою «Розробка рекомендацій виконання біологічної рекультивації хвостосховища та утримання зелених насаджень», що виконаний Криворізьким ботанічним садом Національної академії наук України;

- за умови забезпечення цілісності дамб та інших споруд хвостосховища, дотримання вимог законодавства та державних будівельних норм, у випадку належної укоріненості та розвитку насаджень, розглянути можливість реалізації біологічного етапу рекультивації хвостосховища «Центральне» із додатковим застосуванням деревної та чагарникової рослинності (перевагу надавати таким видам, як *Populus alba*, *Acer tataricum*, *Prunus spinosa*). Використовувати виключно неінвазивні види, адаптовані до природно-кліматичних умов регіону;

- у випадку реалізації біологічної рекультивації в тому числі з використанням деревної та чагарникової рослинності, передбачити організацію робіт таким чином, щоб надалі забезпечити можливість реалізації проєктів зеленої енергетики, наприклад, облаштування даної території сонячними батареями;

- здійснювати плановану діяльність відповідно до Законів України «Про охорону культурної спадщини», «Про охорону археологічної спадщини»;

- не перевищувати показників виробничого шуму та вібрації на межі житлової забудови, та на межі санітарно-захисної зони, встановлених нормативно-правовими актами та санітарними нормами;

- забезпечити реалізацію технічних заходів щодо зменшення шуму та вібрації при провадженні планованої діяльності;

- управління відходами здійснювати відповідно до вимог Закону України «Про управління відходами», документів дозвільного характеру та укладених договорів із суб'єктами господарювання у сфері управління відходами, у тому числі, з небезпечними;

- забезпечити здійснення класифікації відходів, що утворюються на підприємстві відповідно до вимог Національного переліку відходів та Порядку класифікації відходів з урахуванням Переліку властивостей, що роблять відходи небезпечними;

- вести облік відходів, що утворилися в результаті діяльності та подавати відповідну звітність;

- забезпечити утримання в належному санітарному і технічному стані місць утворення та зберігання відходів, дотримання встановлених правил техніки безпеки та пожежної безпеки у таких місцях;

– не допускати змішування відходів, що можуть бути відновлені, з відходами, що не можуть бути відновлені;

– зміна класу небезпечних відходів не повинна досягатися шляхом розбавлення або змішування відходів для зниження початкової концентрації небезпечних речовин до рівня, що є нижчим за порогові значення, для визначення відходів небезпечними;

– забороняється змішувати різні види небезпечних відходів або небезпечні відходи з відходами, що не є небезпечними;

– забезпечити своєчасне вивезення відходів, які утворюються в ході провадження планованої діяльності;

– забезпечити передачу небезпечних відходів суб'єктам господарювання, які мають дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів та ліцензію на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами на підставі укладених договорів;

– забезпечити встановлення мобільних (пересувних) санітарно-технічних приладів із герметичними ємностями для збору рідких відходів (біотуалетів) з розрахунку на чисельність осіб залучених до виконання робіт з планованої діяльності;

– забезпечити належні заходи щодо догляду за хвостосховищем «Центральне» після припинення завершення рекультивації;

– здійснювати обов'язкове дотримання державних будівельних норм та інших документів, що регламентують охорону навколишнього природного середовища при реалізації планованої діяльності;

– проводити заправку, мийку, техобслуговування та ремонт транспортних та вантажопідйомних механізмів (у тому числі регулярні профілактичні ремонти) у спеціально обладнаних місцях, поза межами території провадження планованої діяльності;

– не допускати експлуатацію транспортних та інших пересувних засобів і установок із підтіканням паливно-мастильних матеріалів, та у яких вміст забруднюючих речовин у відпрацьованих газах перевищує нормативно встановлені СО і СН або рівні шкідливого впливу фізичних факторів;

– використовувати тільки спеціалізовану та справну техніку;

– не допускати роботу машин та механізмів на «холостому ході»;

– не допускати роботу технологічного устаткування у форсованому режимі;

– забезпечити ведення технологічного процесу та обслуговування обладнання в суворій відповідності з керівництвом по експлуатації (режимними картами), проектною документацією, виробничими інструкціями, інструкціями з техніки безпеки, протипожежної та екологічної безпеки;

– здійснювати проведення постійного контролю за технічним станом обладнання;

– здійснювати провадження планованої діяльності за умови наявності та з дотриманням усіх документів, у т. ч. документів дозвільного характеру, які з огляду на законодавство регулюють зазначену діяльність;

- призначати відповідальних осіб у сфері управління відходами;
- у разі встановлення факту перевищення щодо будь-якого показника, що контролюється – забезпечити вжиття заходів щодо приведення технологічного процесу до штатного стану та відповідного реагування;
- до початку провадження планованої діяльності надати підтверджувальну документацію, що засвідчує відсутність діяльності садівничого товариства «Комета», у разі відсутності такої, здійснити визначення та встановлення санітарно-захисної зони об'єкту планованої діяльності у відповідності до вимог Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 № 173, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 24.07.1996 № 379/1404;
- плановану діяльність здійснювати відповідно до Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 № 173, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 24.07.1996 № 379/1404;
- дотримуватися вимог Закону України «Про систему громадського здоров'я»;
- забезпечити неухильне дотримання Міської програми вирішення екологічних проблем Кривбасу та поліпшення стану навколишнього природного середовища на 2016–2027 роки, затвердженої рішенням LXIX сесії VIII скликання Криворізької міської ради від 28.11.2025 № 4122;
- під час здійснення планованої діяльності забезпечити використання кінцевого продукту переробки твердих побутових відходів (технічного компосту, біологічного гумусу) та осадів стічних вод каналізаційних очисних споруд м. Кривого Рогу у разі їх відповідності вимогам санітарно-епідеміологічної та екологічної безпеки;
- розглянути можливість інтеграції території планованої діяльності в комплексну систему озеленення; у тому числі шляхом висадження зелених насаджень (дерева, кущі) на території планованої діяльності для соціально орієнтованих цілей, зокрема у сфері зеленої енергетики, шляхом обладнання сонячними батареями;
- при виконанні біологічної рекультивациі забезпечити постійне зволоження території хвостосховища у відповідності до рішень запланованих Звітом з ОВД;
- забезпечити здійснення оцінки впливу на довкілля у разі змін планованої діяльності, які підлягають оцінці впливу на довкілля відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 1010 «Про затвердження критеріїв визначення планованої діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля, та критеріїв визначення розширень і змін діяльності та об'єктів, які не підлягають оцінці впливу на довкілля».

2. Для планованої діяльності встановлюються такі умови щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та усунення їх наслідків, а саме:

- забезпечити дотримання норм пожежної безпеки відповідно до вимог

Кодексу цивільного захисту України, Правил пожежної безпеки в Україні, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 30.12.2014 № 1417, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 05.03.2015 за № 252/26697 та інших чинних нормативно-правових актів;

- розробити план організаційних заходів щодо локалізації та ліквідації аварійних ситуацій і аварій;

- забезпечити наявність чіткого регламенту та необхідної кількості засобів для локалізації та ліквідації, у повному обсязі, з метою мінімізації можливого негативного впливу на навколишнє природне середовище, будь-якої аварійної ситуації;

- при виникненні аварійних, нештатних ситуацій характеристики кількісного та якісного впливу на компоненти довкілля, компенсаційні заходи визначаються в порядку до вимог діючих законодавчих норм та актів;

- припиняти будь-які роботи при виникненні нештатних ситуацій (аварія, несправність, несприятливі метеорологічні умови тощо) до приведення технологічного процесу в відповідність до регламентних умов;

- здійснювати організацію навчання персоналу правилам пожежної безпеки на підприємстві;

- здійснювати проведення регламентних оглядів і ремонтів технологічного обладнання.

3. Для планованої діяльності встановлюються такі умови щодо зменшення транскордонного впливу планованої діяльності,* а саме:

- підстави для здійснення транскордонної оцінки впливу на довкілля відсутні.

4. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення таких компенсаційних заходів**:

- здійснювати оплату компенсаційних збитків при аварійних ситуаціях;
- своєчасно та у повному обсязі сплачувати обов'язкові екологічні платежі;
- забезпечити виконання заходів із озеленення санітарно-захисної зони об'єкту планованої діяльності у відповідності до вимог Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 № 173, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 24.07.1996 № 379/1404.

5. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із запобігання, уникнення, зменшення (пом'якшення), усунення, обмеження впливу планованої діяльності на довкілля**, а саме:

- здійснювати утримання території планованої діяльності в належному санітарному та екологічному стані;

- забезпечувати працівників засобами колективного та індивідуального захисту (спеціальний одяг та взуття тощо), а також ефективно їх використання;

- запровадити заходи, розробити технологічні рішення щодо зменшення шуму та обсягу відходів, які утворюватимуться;

- забезпечувати охорону типових та унікальних природних комплексів і об'єктів, рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу, рослинних угруповань;

- здійснювати організаційні, економічні, екологічні та інші заходи, спрямовані на раціональне використання та охорону земель, їх захист від шкідливого антропогенного впливу;

- забезпечити екологічну безпеку, раціональне використання природних ресурсів, додержання вимог чинного законодавства про охорону навколишнього природного середовища.

6. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення післяпроектного моніторингу** , а саме:

- здійснювати моніторинг впливу планованої діяльності на якість атмосферного повітря на межі встановленої санітарно-захисної зони та найближчої житлової забудови (щоквартально);

- щоквартально здійснювати гідрогеологічні спостереження, контроль якісного і кількісного стану підземних (ґрунтових) вод у мережі спостережних свердловин протягом 25 років;

- здійснювати гідрологічні спостереження за режимом річки Інгулець, а також за якісним складом води у поверхневих водних об'єктах у зоні впливу планованої діяльності (щоквартально);

- щорічно здійснювати моніторинг за небезпечними геологічними процесами та явищами;

- щопівроку здійснювати моніторинг якісного стану ґрунтів у зоні впливу планованої діяльності;

- надавати інформацію стосовно прийнятих заходів з пилоподавлення та їх ефективності (щорічно);

- щорічно надавати інформацію щодо стану реалізації рекультивації хвостосховища «Центральне».

Результати післяпроектного моніторингу (звіти післяпроектного моніторингу разом з копіями протоколів лабораторних досліджень параметрів навколишнього середовища, що виконуються в рамках післяпроектного моніторингу чи інших матеріалів, що містять результати досліджень) подавати протягом наступного місяця за звітним до уповноваженого центрального органу, а також забезпечувати їх опублікування на власному вебсайті (у разі наявності) або направляти до органів місцевого самоврядування відповідних адміністративно-територіальних одиниць, що можуть зазнати впливу планованої діяльності для публікації на їх вебсайтах. Моніторинг здійснюється щорічно протягом п'ятнадцяти років з моменту початку провадження планованої діяльності, за виключенням гідрогеологічних спостережень, які мають проводитися протягом 25 років.

Примітка: Якщо під час провадження господарської діяльності буде виявлено значний негативний вплив цієї діяльності на життя і здоров'я населення чи довкілля та якщо такий вплив не був оцінений під час здійснення оцінки впливу на довкілля та/або істотно змінює результати оцінки впливу цієї діяльності на довкілля, рішення про провадження такої планованої діяльності за рішенням суду підлягає скасуванню, а діяльність – припиненню.

7. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення додаткової оцінки впливу на довкілля на іншій стадії проектування**, а саме:

– здійснення додаткової оцінки впливу на довкілля для планованої діяльності не передбачається в разі виконання екологічних умов.

Висновок з оцінки впливу на довкілля є обов'язковим для виконання. Екологічні умови, передбачені у цьому висновку, є обов'язковими.

Висновок з оцінки впливу на довкілля втрачає силу через п'ять років у разі, якщо не було прийнято рішення про провадження планованої діяльності.

Директор Департаменту екологічної оцінки Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України

М.О. Шимкус

Заступник Міністра економіки, довкілля та сільського господарства України

В.З. Кіндратів

Підготовлено:
Грицак О.А.

* Якщо здійснювалася процедура оцінки транскордонного впливу.

** Якщо з оцінки впливу на довкілля впливає така необхідність.